

Déli Hírlap

BANSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1931 NOVEMBER 1
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 231. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH FREDR

A munkanélküliek segélyezésére érdekében a főpolgármester a közönséghez fordul

A munkanélküliek segélyezésének gyakorlati megvalósítására a város most teszi meg a szükséges előkészületeket. Ezeket a munkálatokat Heim Ernő dr. tanácsnok, a népjóléti ügyosztály vezetője intézi, akinek a megfelelő segédanyag, azonkívül — polgárokból álló — több bizottság áll rendelkezésre. A legelső teendő a munkanélküliek pontos összeírása. Az összeírás — miként már megirtuk — november 2-án kezdődik a belvárosi tűzoltótorony nagytermében. Az összeírást végző bizottságban ott lesznek a munkásság képviselői is. A jelentkező munkanélkülieket sorra összeírják és felveszik pontos személyi adataikat, továbbá azt, hogy mióta állnak munka nélkül és hány családtagot kell eltartaniok

vagy pedig egyedül állóak-e.

Az összeírás második napján már több bizottság járja végig a várost és felkeresi a jelentkező munkanélkülieket a lakásokon, ahol a bementett adatokat felülvizsgálja és azok helyességét ellenőrzi.

Csak ennek a helyszíni szemlének eredménye alapján állítják majd össze a temesvári munkanélküliek teljes jegyzékét. Ebben a jegyzékbe csak olyan munkanélkülieket vesznek föl, akik Temesvár város területén laknak. A végleges jegyzékben szereplő munkanélküliek aztán személyre szóló munkanélküli igazolványt kapnak. Munkanélküli segélyben csak azok fognak részesülni, akiknek ilyen igazolványuk van.

Háromféle módja lesz a munkanélküliek segélyezésének

A munkanélküliek segélyezése december elején kezdődik. Ez háromféleképpen történik és pedig: népkonyhai ebédekkel, természetbeni élelmiszeradagokkal és pénzbeli segélyezéssel.

A város — miként az elmúlt esztendőben is — négy népkonyhát állít föl, egyet-egyet az Erzsébetvárosban, Gyárvárosban, Józsefvárosban és a Mehalában. A népkonyhákban csak az egyedülálló munkanélküliek kapnak ebédet a nekik kiadandó utalványok alapján. Nő munkanélküliek csak kivételes esetekben kapnak népkonyhai ebédet. Természetbeni élelmiszeradagokat a családtagok munkanélküliek fognak kapni. Egy-egy ilyen adag heti hat kiló lisztből, hat kiló krumpliból és egy kiló szalonnából áll. Ezt az adagot

a családtagok nagy száma esetén arányosan fölemelik.

Az élelmiszeradagokat az ezzel szerződésileg megbízott kereskedők hetenkint fogják kiszolgáltatni blokkok alapján, amelyeket a munkanélküliek ügyét intéző bizottság minden héten fog kiadni a munkanélküli igazolványok alapján.

Pénzbeli segélyezésben a munkanélküliek csak méltánylást érdemlő kivételes esetekben részesülnek. A munkanélküli pénzsegély nagyságát még nem határozták meg. Lesz egy alapsegély, amely a családtagok számára mérten emelkedik. A népkonyhai utalványokat és élelmiszeradagokra szóló blokkokat december első hetére már november végén fogják kiosztani.

A város vezetőségének felhívása Temesvár lakosságához

A munkanélküliek támogatásához nagy összegekre lesz szükség. Ezeket a város a maga erejéből képtelen előteremteni és azért igénybeveszi erre a célra a polgárságot. A város vezetősége ebben az ügyben Grofsorean Kornél dr. főpolgármester és Sagovici Sámuel dr. főjegyző aláírásával felhi-

vást intézett a lakossághoz. A megleghangu és megszívlelésre méltó felhívás a következő:

Avilágkrízis hazánkban is nehéz pénzügyi és gazdasági helyzetet teremtett, amely veszélyeztetni kezdte a lakosság egy részének megélhetését, különösen pedig a lakosság azon részét, amely

napi munkája jövedelméből él. E krízis következménye elsősorban a közönség vevőképességének csökkenése, ami maga után vonta az ipari termelés esőkkentését.

Ennek egyik következménye volt a gyári és különösen az ipari munkások leépítése. Jelenleg Temesvárott körülbelül 4000 keresetnélküli ember van, akik ki vannak téve a családjajkkal együtt a tél viszontagságainak.

Ez az embertömeg biztosított megélhetés nélkül állandó veszélyt jelent a társadalomra és államra nézve. Elsősorban, az állam, a város és község hivatása, hogy minden eszközzel vegye fel a harcot a helyzettel szemben, hogy elkerülhesse ennek következményeit és biztosítsa a közbiztonságot és nyugalmat. A mostani pénzügyi viszonyok mellett az állam egyedül képtelen megfelelő kereseti lehetőséget teremteni, hogy mindegyik munkás megtalálhassa a kereseti lehetőséget és megélhetését.

Ezért, a városra hárul gondoskodni arról, hogy lehetővé tegye a munkanélküli-krízis és következményeinek sima lefolyását. A munkanélküliség leküzdése érdekében Temesvár városa elhatározta közmunkálatok létesítésével, munkaalkalom megteremtésével.

Figyeljen bevéte azonban, hogy a város is megérzi a jelenlegi pénzügyi krízist, kénytelen a munkásoknak egy részét, akik nem juthatnak munkához, közvetlenül segélyezésbe részesíteni.

A munkanélküliek és ezek családjainak segélyezésére szükséges előteremtésére az e célra alkotott polgári bizottság előterjesztése

A munkanélküliek sorsa ma a közönség kezében van

Ezen akcióval az összpolgárság támogatása és közreműködése mellett reméljük, hogy eredményt érünk el és előteremtjük azt a szükséges összeget, mely a munkanélküliek és családjaik fentartására és segélyezésére szükséges addig, míg a tavasz beálltával a gazdasági helyzet jobbrafordulása várható. A

alapján, a város vezetősége különféle önkéntes illetékek beszédését határozta el.

Ezen okból felkérjük Temesvár polgárait, hogy tehetségük szerint támogassák a város vezetőségét a kitűzött cél elérésében.

A beszédendő díjak a következők:

1. Minden színházi, mozi, hangverseny, estély, sportelőadás látogatóitól 1 leit.
2. Éttermek, kávéházak, cukrászdák látogatóitól 1 leit.
3. Bálok és táncestélyek alkalmával mindegyik táncostól 5 leit.
4. Nyilvános helyiségekben mint például: kávéházak, klubok, kaszinók, bridgeszalonok 5 leit, minden kártya, dominó, biliárd és táblajáték után.
5. A nagyközönségtől fokozatos hozzájárulását, amelynek alapjául szolgál a világitásra elfogyasztott villanyáram és pedig 0.50 bani minden elfogyasztott kilowatt után.
6. Üzlethelyiségekben 1 leit díjat minden számla vagy fizetés után, ugyanennyit a bankokban kifizetett összegek után. Ezen díj bélyeg alakjában lesz lerovandó.
7. A városi, rendőrségi és más hatóságoknál beadott kérvényekre egy leies segélybélyeg alkalmazandó.
8. Alkalmazandó a szikvíz után külön illeték és pedig minden kis üveg után 50 bani és nagy üveg után 1 leit, amely a szikvízgyárak által szedendő be.
9. Közadakozás, nyilvános gyűjtés útján a munkanélküliek alapja javára.

Lugoson

ugyanakkor jelenik

meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

Nyilvánosságra került a köztisztviselőket fizetési osztályokba sorozó táblázat és az új illetményekkel foglalkozó kimutatás

Napok óta élénk érdeklődés kíséri annak a bizottságnak a munkáját, amely az ország összes tisztviselőit fizetési osztályokba sorozza s a fizetéseket újból megállapítja. Különösen az érdekelt köztisztviselők várják az osztályozás végleges eredményét. A bizottság tegnap ismét ülést tartott és ennek a tanácskozásonk alapján állították össze az alábbi táblázatot, amely a régi és az 1932. évi január elsejétől terbe vett új fizetéseket következőképpen osztályozta:

Segéddíjok: eddigi havi fizetése 4000, a jövőben 3500 lei,
Díjok: eddigi havi fizetése 4500, a jövőben 4000 lei,
III. osztályú irodaalfőnök: eddigi havi fizetése 6250, a jövőben 4500 lei,
II. osztályú irodaalfőnök: eddigi havi fizetése 7850, a jövőben 5000 lei,
I. osztályú irodaalfőnök: eddigi havi fizetése 9100, a jövőben 6000 lei,
III. osztályú osztályfőnök: eddigi havi fizetése 19.000, a jövőben 7000 lei,
II. osztályú osztályfőnök: eddigi havi fizetése 11.150, a jövőben 8000 lei,
I. osztályú osztályfőnök: eddigi havi fizetése 11.950, a jövőben 9000 lei,
II. osztályú szolgálati főnök: eddigi havi fizetése 13.000, a jövőben 10.000 lei,
I. osztályú szolgálati főnök: eddigi havi fizetése 14.000, a jövőben 11.000 lei,
Miniszteri aligazgató: eddigi fizetése 17.810, a jövőben 14.000 lei,
II. osztályú miniszteri igazgató: eddigi havi fizetése 27.000, a jövőben 17.000 lei,
I. osztályú miniszteri igazgató: eddigi havi fizetése 29.200, a jövőben 19.000 lei,
Vezérigazgató: eddigi havi fizetése 33.000, a jövőben 23.000 lei.
Beavatott helyen úgy tadják, hogy ezekbe a fizetési osztályokba sorozzák rangjuknak, képzettségüknek és szolgálati idejüknek megfelelően az igazságügyi, a hadügyi és más minisztériumok különleges képzettséggel rendelkező tisztviselőit is. A táblabírák a tervezet elképzelése szerint a vezérigazgatói rangban levő fizetést kapják, míg a törvényszéki bírák, ügyészek viszont egyéb rang, illetve fizetési osztályban nyernének elhelyezést. Ez a kérdés még nem nyert teljes tisztázást. Különös tekintettel lesznek a mérnöki testület és a speciális képzettséggel bíró tisztviselők javadalmazására. Ezek az összegek a fizetést tüntetik fel a lakbér és családi pótlék nélkül.

Tegnap a pénzügyminisztériumban székelt bizottsághoz az egyes szakminisztériumok sorra benyújtották a tervezettel szemben való előterjesztéseiket. Valószínű, hogy ezeket figyelembe is veszik és bizonyos tekintetben módosításokat eszközölnek. Az említett táblázat nyilvánosságra való kerülése után

a pénzügyminisztérium tegnap a következő közleményt adta közre:

Sajnálattal indiszkréció folytán a köztisztviselőknek fizetési osztályokba való sorozásáról és az illetmények megállapításáról szóló, még nem végleges tervezet nyilván-

osságra került. A minisztérium közli, hogy ez még nem a végső döntés, a kérdéssel még foglalkozik és a végleges határozatot csak a jövő hét folyamán hozza ugy az érdekeltek, mint a nyilvánosság tudomására.

A magyarság testéből kiszakadt Réti Imrét már a románok is alaposan kiismerték

Réti Imre dr., aki néhány esztendő előtt Temesvárot mint katolikus pap szép karrier előtt állott, egy szép napon kiszakadt az egyházból és megnősült. Azonban kevéssel rá kiszakadt a magyarság testéből is, mert arra vállalkozott, hogy a mindenkor román kormányoknak a magyar kisebbség rovására lakásjuttatásokat tegyen. Működése teréről Székelyudvarhelyt választotta ki. Belépett a román nemzeti parasztpárta és ezen a révén a magyarság ügyének elárulása révén sikerült bejutnia a városházára, ahol már évek óta az állandó választmányok és ideiglenes bizottságok elnöke és büszkén feszít a polgármesteri székben. Valamikor fegyvertársa volt Dobrota Oktáv tanár, azonban már ez is megutálta Réti

Imrét, mert rájött, hogy bár most is tagja a nemzeti parasztpártnak, sőt az udvarhelyi szervezet alelnöke, mégis kedvében tud járni a jelenlegi kormánynak is. Dobrota most a bukaresti Epoca című lapban leleplezi egykori barátját és fegyvertársát. Megírja, hogy a házsámítáblák és a kövezési kockák beszerzésénél súlyos szabálytalanságokat követett el és kilátásba helyezi, hogy nyilvánosságra hozza azt a jegyzőkönyvet, amelyet Pop Szévé dr. prefekturái igazgató vett föl Réti Imre visszaéléseiről. Dobrota Oktáv azt igéri, hogy nem sokára megmutatja a románságnak, kiesoda ez a Réti Imre és megjegyzi, hogy a magyarságnak nem kell őt külön bemutatni, mert a magyarok nagyon is jól ismerik.

Halálra gázolt az autótól megvadult két ló egy magános biciklistát az aradi országúton

Az Aradi úton levő Romitex textilgyár közelében tegnap délelőtt halálos kimenetelű szerencsétlenség történt, amelynek Schmajovits Márton harmincegy éves tejkereskedő esett áldozatul. Schmajovits, akinek családja a józsefvárosi Bem-utca 36. számú házában lakik, minden délelőtt kerékpáron szállította be Petru Pál szenátor tanyájáról a tejet. Mint rendesen, tegnap is felült a kerékpárjára és tízenegy óra tájban elindult a tanyára. Már a tekszilgyár közelében volt, amikor vad rohanásban két ló tünt fel mögötte. A megvadult állatok súlyos parasztszekeret vonszoltak, amelyen nem ült senki és a lovak minden irányítás nélkül közeledtek az ut-

szélén haladó ember felé. Schmajovits Márton menekülni már nem tudott, mert a lovak felborították és a parasztszekér áthaladt rajta. A szerencsétlen ember néhány perccel később meghalt.

A szerencsétlenségről értesítettek a gyárvárosi rendőrséget, ahonnan Miuta komiszárus sietett a szerencsétlenség színhelyére. A vizsgálat során kiderült, hogy a megvadult állatok Csosozor Bálint szentandrási fuvaros tulajdonát képezik. Csosozor féltizenkettő tájban indult vissza Temesvárról kocsin Szentandrára. Az Aradi uti vámtól nem messze levő csárdájánál megállott, hogy megittassa a lovakat. Ugyanakkor Temesvár felől egy személyautó

rohogott el a lovak mellett. Az állatok a túlkölestől nekivadulva elragadták a gazdátlan szekeret és halálra taposták a szerencsétlen embert. Schmajovits Márton halálát felesége és három kis gyermeke gyászolja.

Kártérítést fizet a vasut a halálos szerencsétlenség miatt

Emlékeztetés még az a borzalmas szerencsétlenség, amely az elmúlt év augusztus havában a Zombolya —lovri vasutvonal mentén levő hatos számú vasuti órháznál játszódott le, amikor is a személyvonat elütötte az ujfalui autóbust. Az autóbust zsufolva volt ujfalusi önkéntes tűzoltókkal, akik a zombolyai tűzoltóünnepélyről igyekeztek hazafelé. A szerencsétlenségnek három halálos áldozata volt, míg többen súlyos sérüléseket szenvedtek. A temesvári törvényszék Jivin Demeter pályaoft és Stokker Ferenc ujfalui autóbustulajdonost vont felelősségre, de mivel kiderült, hogy a szerencsétlenséget nem bűnös mulasztás okozta, mindkettőjüket felmentette. A szerencsétlenség három áldozatának Isler Jakab, Finzer Ferenc és Bermann Nándornak özvegye és a többi sérültek erre kártérítési pert tettek folyamatba a vasutvezérigazgatóság ellen. A törvényszék polgári tanácsa most kötelezte a vasutat, hogy a három özvegynek és a többi sérülteknek életjáradékot biztosítson. Az ítélet szerint özvegy Bermann Nándorné havi 3000 leit, özvegy Finzer Ferencné és özvegy Isler Jakabné pedig havonta 2000 leit kap. A sérültek közül Rippel József 2700 lei, Finzer Péter 1300 lei, Joszt Mihály 1000 lei és Schmidt Mihály 600 lei havi segélyben részesülnek, míg Schlauch Mihálynak a bíróság ötvenkilen ezer lei kártérítést ítél meg.

Készpénzért olcsón

vehet férfi- és fiu ruhákat
FUCHS SÁNDOR

ruhauzletében csak Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

Átmeneti férfi felöltő 900 lejől

Sport férfiöltöny 900—1500-ig

Fia télikabátok 400—900-ig

Szövet pantalon 180—400-ig

A Kereskedők Rézszietszindikátusának tagja.

Vidékieknek 5% engedmény.

Parkett tánc.
Elsőrangú jazz-zenekar.

Temesvárnak kellemes családi szórakozóhelye. = Szolid árak.

ALACE CSODABÁR

ÉRTESÍTÉS

TÜZKÁR KÖVETKEZTÉBEN
RÉSZBEN MEGRONGÁLT HAL-
FÜSTÖLDÉNKET ÚJBÓL
ÜZEMBE HELYEZTÜK.

Holnaptól kezdve mindenütt kaphatók: **aranysárga-
ra füstölt ANGOL BÜCKLINGJEINK
1 DARAB CSAK Lei 10!**

Óvakodjék értéktelen
utánzatoktól!
TELEFON
16—96

KALLA
Halkonzervgyár, Timisoara.

Nagyszabású dinárhamisítási ügy foglalkoztatja a jugoszláv hatóságokat egy emigráns ujságíró fantasztikus előadása nyomán

Ausztriában és Németországban a jugoszláv hatóságok feljelentésére nagy dinárhamisítási ügyben nyomoznak. Egy Gruber Péter nevű jugoszláv emigráns ujságíró, aki nyilvánvalóan így akarja a jugoszláv hatóságok kegyét a magá részére megnyerni, leplezte le a dinárhamisítást. Elmondotta, hogy ennek vezetői Persee, Perseevics és Pavelics horvát emigránsok, akik szerbellenes magatartásuk miatt külföldre menekültek és ott is állandóan szítják a szerbellenes gyűlöletet és mindent elkövetnek a jugoszláv állam megdöntésére. Gruber Péter, aki még Bécsben sűrűn érintkezett velük, néhány hónap előtt Berlinbe költözött. Nemrég levelet kapott a három horvát politikai vezértől, akik azt írták neki, hogy utazzék Münchenbe, ahol fontos megbeszélést akarnak vele folytatni. Hogy biztosan felkeresse őket, Münchenben, még az utiköltséget is elküldték neki. Gruber el is utazott Münchenbe, ahol az előre megállapított szállóban Persee, Perseevics és Pavelics már várták reá.

Elmondották, hogy a Jugoszlávia elleni küzdelmük egyik fegyveréül azt eszelték ki, hogy rengeteg hamis dinárbankjegyet hoznak forgalomba.

Ugy gondolják, hogy ezzel elérték telenitik a dinárt, aminek az lesz a következménye, hogy az ország elégedetlen lakossága fellázad és akkor Horvátország megint elválhat Szerbiától és visszanyerheti önállóságát. Fölnyitottak előtte egy hatalmas börtöndöt, amely legnagyobb csudálkozására tele volt hamis dináros bankjegyekkel. A rengeteg hamis pénz ezer és száz dináros címletekből állott. A három horvát politikai elmondotta azt, hogy ezekből a pénzekből igen sokat hoztak már forgalomba Németországban és Ausztriában és legközelebb Olaszországba akarnak menni, hogy a hamis bankjegyekből ott is minél többet elhelyezzenek.

Szükségesnek tartják azonban azt, hogy a hamis pénzből minél több Jugoszláviában is forgalomba kerüljön és ennek intézésére megbízható emberre van szükségük.

Gruberre gondoltak és ezt a fontos feladatot neki szánták. Gruber Péter úgy tett, mintha a megbízatást elvállalná és minden részlet megbeszélte a három horvát emigránssal. Adtak is nagyobb mennyiségben hamis bankjegyet, aztán felszerelték kellően német és osztrák pénzzel és utnak indították. Gruber Péter el is utazott, mihamlgy azonban a legelső jugoszláv határállomásra ért, a határrendőrségen elmondotta az egész tervet. Mibelyt a három horvát emigráns arról értesült, hogy Grubernél megtalálták a hamis dinárbankjegyeket, azonnal Olaszországba szöktek, mert attól tartottak, hogy Németország, vagy Ausztria kiadja őket Jugoszláviának.

A külföldi sajtó nagyon hihetetlenül fogadja ezt a bankóhamisítási történetet.

A lapok azt hiszik, hogy az egészet a jugoszláv hatóságok találták ki, hogy a horvát emigráns vezéreket így diszkreditálják a horvát nemzet előtt.

Bárha Persee, Perseevics és Pavelics

külföldön tartózkodnak, a horvát nép körében, amellyel az összeköttetést állandóan fentartják, még mindig nagy tömeg hívjuk van. Most, hogy Jugoszlávia választások előtt áll, a hatóságok ezzel a pénzhamisítási mesével akarják a horvát népet vezéreiktől eltánteríteni.

Megoldás helyett tanácsot kapott Magyarország a Népszövetség pénzügyi bizottságától

A harminchármas bizottság, mint Bukarestről jelentik, tegnapi részletesen megtárgyalta a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentését a magyarországi helyzetről. A bizottságban a felszólalók megállapítják azt, hogy a pénzügyi bizottság, mint a hitelezők ellenőre, munkálkodott Magyarországon, amikor az ország pénzügyi helyzetét vizsgálta, de semmiféle gyakorlati kivezető utat a bajokból nem mutatott. A bizottság javaslatára ugyan, hogy Magyarország a birtokában levő devizákat fordítsa adósságok fizetésére, ezt azonban semmi körülmények kö-

zött nem lehet elfogadni, mert ez egyenlő volna az ország teljes tönkretételével. A tisztviselők létszámát csökkenteni nem lehet és éppen úgy nem lehet azok fizetését sem ujabban redukálni. W alkó külügyminiszter megállapította még azt is, hogy teljes lehetetlenség a Népszövetség pénzügyi bizottság által kívánt nyolcszázmillió pengős költségvetés összeállítása, mert legfeljebb 890 millió pengőt tehet ki a minimális költségvetés. Sztéryny József megjegyezte, hogy a bizottság tanácsadás helyett inkább kivezető utat mutatott volna.

A tanszemélyzet fizetését felerészben mégis az állam vállalja, a többit azonban a városoknak kell előteremteni

A közoktatásügyi miniszterium nem hártja át teljes egészében az elemi és középiskolák fentartásának költségeit a községekre és megyékre. A miniszterium költségvetési csökkentése tekintetében tegnap újabb tanácskozások voltak és elhatározták, hogy több iskolát megszüntetnek, ezenkívül az anyagi és dologi kiadásokat negyven-ötven százalékkal csökkentik. Elvi döntést hoztak, hogy a laboratóriumok és egyetemi klinikák részére a miniszterium nem vásárol kísérleti anyagot, mert ezt az egyetemeknek kell a jövőben fedezni.

Elhatározták azt is, hogy az egyes iskolák adminisztrációs tisztviselőinek fizetését a jövőben az iskolaszékekre ruházzák. Ami a tanszemélyzet fizetését illeti, amely egész évre 2 milliárd 750 millió leit tesz ki, a bizottság egy döntött, hogy ezen fizetésekhez a miniszterium 1 milliárd 400 millió leiel járul hozzá, míg a különbözetet a városok, községek és megyék fedezik. A miniszteriumban most állapítják meg, hogy ezt a különbözetet a megyék és városok között hogyan osztják fel.

Amerika sohasem fog segédkezet nyújtani Európának a békeszerződések fentartásához

Mussolini olasz miniszterelnök nemrég beszédet mondott, amelyben a békerevizió mellett nyilatkozott. A francia sajtó emiatt eles kritikában részesítette Mussolinit. Az olasz lapok most válasznak a francia támadásokra. Azt mondják, a nagy olasz lapok, hogy a világ halad és balgaság volna ezt a haladást megakasztani akarni. Nem Mussolini volt az, aki a békerevizió gondolatát kitalálta, hanem ott forr az Európa minden részében. Akárhogy is ellene vannak egyesek a békereviziónak, az előbb-utóbb mégis be fog következni, mert Európa nem állhat mindvégig fegyverben, hogy a jelenlegi állapotot fentarhassa — hangoztatják az olasz újságok.

Egyidejűleg az olasz sajtóval Amerika egyik tekintélyes pénzügyi szakértője is állást foglalt a békerevizió mellett. Fadden, a Fehér Ház valutabizottságának elnöke, Elmira városban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Amerika hajlandó Európa gazdasági és pénzügyi válságán segíteni, azonban sohasem fog segédkezet nyújtani a békeszerződések fentartásához. Arra ne számítson tehát Európa, hogy Amerika fegyverkezésre és háboruszkodásra pénzt adjon. A háborus adósságok csökkentésébe, esetleges teljes törlesztésébe is csak abban az esetben lesz hajlandó Amerika belemenni, ha a genfi leszerelési konferencia eredményeivel meg lesz elégedve.

Arverési hirdetmény

Alulírott ügyvéd ezennel közhírré teszem, hogy ügyfelem megbízásából késedelmes vevő terhére és veszélyére a kereskedelmi törvény 352 §-a értelmében november hó 3-4-én délután 5 órakor a Városi gyógyszerár mellett, 126 drb. elsőrendű bucu-restii, nagybányai, budapesti és bécsi művészek festményeik közjegyző közbenjöttével elárvereztetnek, Timisoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 2. Lacta helyiségében.

A festmények drb.ként a kiáltási áron alul is a legtöbbet igérőnek eladatnak.

A vételár készpénzben a helyszínen azonnal fizetendő. Az árverési illeték a vevőt terheli.

Dr. Virgil Simon
ügyvéd.

A pénzhamisító áldoktor ügye a bíróság előtt

Reiser Lajossal már sokat foglalkoztunk ebben a lapban. Reiser Lajos, aki szerkesztőnek adta ki magát, évek előtt Temesvárot is vendégszerepelt. Egy csomó inkorrektsége és még több kellemetlenségbe keveredett és aztán áttette lüködése színhelyét Lugosra. Ott hetilapot alapított, amely zsarolásra volt berendezve. Néhány hónapi botrányos szereplés után Lugoson is lehetetlenné vált Reiser Lajos, aki közben a doktori címet is a nevéhez biggyeztette. Akkor egyszerre csak észbe jutott, hogy Jugoszláviába megy. Ezt annál is inkább megtehetette, mert nagybecsereki illetőségű volt. Ott is lapot alapított, pofoakat kapott, verekedett, amíg aztán kiderült, hogy a lapesinálás csak mellékfoglalkozása. mert tulajdonképpen hamis pénzgyártás az igazi mestersége. Lefogták és több hónapra elitelték. Büntetését le is töltötte és utána

szeszatért Nagybecskerekre. Elhatározta, hogy újból hamis pénzt készítsen és szövetkezett Angstein József, Angstein Imre, Koszó Antal és Bodó József gazdákkal, akik a gépek, festékek és papírok beszerzéséhez a pénzt előlegezték. Ezerdináros bankjegyeket készítettek és úgy döntöttek, hogy azokat Romániában értékesítik, ahol a dinárt nem ismerik valami jól. Egyszer azonban megkísérelte ezt Nagyikindán is, de akkor rajta vesztett, Reiser Lajost elfogták, és vállomása alapján csakhamar kézre kerültek a társai is. A nagybecsereki törvényszék másfél évi fegyházra, a többieket hat-hat havi szigorított fegyházra ítélte. Felebbezés folytán az ügy az újvidéki semmitűsékhez került, amely Reiser Lajos büntetését fegyházról másfél évi szigorított fegyházra változtatta át, büntársainak ítéletét pedig jóváhagyta. Az ítélet jogerős.

Elsőrendű cserépkályhák

kaphatók mindenféle színben,

jutányos áron

ugyanott elvállalunk mindenemű javításokat, ugymint: átrakást, tisztítást (takaréktűzhelyeknél is).

Turi Ferenc kályhakészítő
Józsefváros, Hunyadi-ut 45.

Takács József

uriszabó

Budapest

IV., Városház-u 16

Déli Hírlap

Beszereksztőség és kiadóhivatal:

BELVÁROS, SZENTGYÖRGY.
TER 4. SZAM.

Telefon:

1-52, este 9 után 10 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

"Helicon" Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Az ötven éves szalvatoriánus rend jubileuma

A szalvatoriánus rend ebben az esztendőben ünnepli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. A rend alapítója J o r d a n János Baptiszt badeni lelkész volt. A rendet 1881-ben alapította és alapításához a felsőbb egyházi hatóságok is hozzájárultak. A szalvatoriánus rend célja a katolikus vallást mindenütt megvédeni, terjeszteni, ápolni, jót tenni szegényekkel, az ifjúságot nevelni, katolikus missziókat végezni. A rend hamarosan népszerűsége telt szert és ma már vannak rendháza mindenütt a világon. A rend tagjai, akik önzetlenül és céltudatosan dolgoznak, harminchárom esztendő előtt telepedtek le Temesvárott. Páter T i c h y Ágost dr. volt Temesvárott az első szalvatoriánus, utána még abban az évben

LEGJOBB férfiszövetet

érkeztek Páter W r o b e l Paulinus és Páter B u g i e l Angelikus. Ez az utóbbi két páter azóta is állandóan Temesvárott működik. A szalvatoriánusok a Mehalában telepedtek meg és ott átvették a plébánia vezetését. Az a ragaszkodás, amellyel a mehalai katolikusok körülveszik őket, mindenél szebben beszél. Mikor az erzsébetvárosi katolikus templom felépült és az Erzsébetváros önálló plébániává alakult, a plébánia vezetését a szalvatoriánusok rendre bízták. Az új templom felépítése, berendezése, a templom mellett nagy rendház építése a rendnek köszönhető. A rend vásárolta meg a Novotny-féle vendéglőt az egyház részére és azt később iskolai célokra fogják fölhasználni. A rend a rendházzal szemben nagy telket is szerzett, amelyre kulturpalotát fognak építeni és az ifjúság részére ott máris hajlékot teremtettek. Az imperium-változás után a szalvatoriánusok külön romániai tartományönökséget létesítettek, amelynek élén jelenleg Páter K e r l Norbert erzsébetvárosi plébános áll. A szalvatoriánus rend látja el a lekipásztorkodást a Besse-nyey-telepen és Ujkisodán és az ottani templomok megépülése a rend szorgoskodásának köszönhető.

Az ötven éves rendi jubileumot Temesvárott is nagy lelkesedéssel fogják megünnepelni és azon P a c h a Ágost püspök is részt vesz. Az ünnepség vagy november utolsó, vagy pedig december első vasárnapján megy végbe.

Névleges autonómiát ad csak az új közigazgatási törvény a városoknak és megyéknek

A belügyminiszteriumnak erre a célra kiküldött bizottsága nagyjában elkészült már az új közigazgatási reformmal. Az utóbbi tizenkét év alatt ez már a harmadik módosítása a közigazgatás rendszerének. Az új javaslat többé-kevésbé az 1925. évi liberális közigazgatási törvény intézkedéseit eleveníti fel. A javaslatot tegnap nyilvánosságra hozták és annak főbb intézkedései a következők:

Az országot több közigazgatási vezérfelügyelőségre osztják. A vezérfelügyelőségekbe való beosztás nem történelmi határok figyelembe vételével történik, hanem a földrajzi és gazdasági adottság lesz mértékadó. A megyék mai összetételükben megmaradnak és a megyék élén a prefektus áll. Valószínű, hogy a prefektus állami tisztviselői jellegét nyer, ki a megye közigazgatásának tényleges vezetője és működésében a prefekturái

igazgató támogatja. A főszolgabírák hatáskörét kibővítik és ellenőrzési joguk lesz. A jegyzőket a javaslat állami tisztviselőnek tekinti és a prefektus, illetőleg a belügyminiszterium alá tartoznak. Ami a községi tanácsokat illeti, a javaslat meghagyja az autonómiát, azonban csak bizonyos feltételek mellett, mert a belügyminiszteriumnak legfelső döntési joga van. A megyék és községek a közigazgatás racionalizálása céljából szövetségeket létesíthetnek, de ez nem kötelező, a szövetségek alakítására vonatkozó alapszabályokat előbb a belügyminiszternek jóváhagyás végett be kell mutatni. A községek feletti felügyeletet a prefektus, a törvényhatósági városok és megyék felett pedig a belügyminiszterium eszközli. A reviziós bizottságok felügyeleti szerepe megszűnik. A javaslat megállapítja, hogy a közigazgatás egyszerű-

sítése és a decentralizáció elvének gyakorlati megvalósítása érdekében működnek a közigazgatási vezérfelügyelőségek, amelyek a belügyminiszteriumtól nyert felhatalmazás alapján végzik az ellenőrzést.

A tervezet teljes egészében a községek és megyék életében az állami felügyeletet valósítja meg. Végleges döntés még nem történt a városi, megyei és községi nagytanácsok megválasztása tekintetében, azonban az eddigi tervek szerint a törvény lehetővé teszi a hivatalból kinevezett tagok mellett érdemes polgároknak a városi nagytanácsba való behívását. A bizottság a jövő héten munkáját befejezi és a javaslatot a parlament már közvetlenül az új ülés kezdetétől tárgyalja. Úgy tervezik, hogy az új közigazgatási törvény már 1932 január elsején életbe lép.

— Egyházi zene a székesegyházban. Vasárnap, Mindenszentek ünnepén a katolikus székesegyház ének- és zenekara Demény Dezső E-moll miséjét adja elő. Változó részek Mindenszentek ünnepére Griesbacher, Schiffls és Goller műveiből.

— Szentbeszéd a temetőben. A belvárosi katolikus plébánia tudomására hozza a hívőknek, hogy Mindenszentek napján a temetőt látogató közönség részére délután fél négy órakor a belvárosi katonai temetőben, négy órakor pedig a belvárosi katolikus temetőben a Schlauch-kápolna előtt szentbeszédet mondanak.

LEGSZEBB téli kabátot

— Egyházi kitüntetés. Magas egyházi kitüntetésben részesült Oravicabánya közszerzetnek örövendő plébánosa, Engelhardt József szentszéki tanácsos, akit P a c h a Ágost püspök főesperessé nevezett ki. Engelhardt főesperes kinevezése nagy örömet keltett a hívek körében.

* A temesvári izraelita hitközség a munkanélküliekért. Mint már közöltük, a temesvári izraelita hitközség a munkanélküliek segélyezésére templomi hangverseny megrendezését határozta el, mely temesvári neves művészek és a templomkórus közreműködésével vasárnap, november hó 8-án délelőtt 11 órakor megy végbe. Műsoros belépők kaphatók: a Belvárosban az Uhrmann-cégnél és Färber Miksa fűszerüzletében; a Gyárvárosban a Dénes és Pollák cégnél; a Józsefvárosban a Dobos cégnél és Böhm Albert fűszerkereskedésében, valamint a belvárosi hitközség irodájában.

— Manoilescu mint egyetemi tanár előadást tartott. Manoilescu Mihály bankkormányzót a bukaresti műegyetem a közgazdasági tanszékre tanárnak hívták meg. Manoilescu tegnap tartotta első előadását, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Előadásában ismertette a pénzügyi helyzetet és az inflációról beszélt. Leszögezte, hogy az inflációt nem helyesli és annak megvalósítása ellen állást foglal.

— Fiatal leány eltűnése hazulról. Az aradi rendőrség hivatalos átiratban értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Lupei Mária tizennégy éves aradi illetőségű fiatal leány néhány nap előtt eltűnt a szülői házból. Az eltűnés ügyében megindított nyomozás so-

LEGOLCSÓBB öltönyt csak

rán megállapították, hogy Lupei Mária kétes hírű nők társaságában eltávozott Aradról és mivel valószínű, hogy Temesvárra utazott, a nyomozás megindítását kérték.

Mióta beszélhetünk emberi kultúról? Amióta a nyelv és írás megjelent az emberi életben. A nyelv a legérdekesebb és legsodálatosabb tüneménye az emberi fajnak és társadalomnak. Schmidt József: A nyelv és a nyelvek művészetében a nyelv keletkezésének ősi titkait kutatja s egyben a nyelv tudományi alapelvek, módszerek és eredmények egyszerű, világos összefoglalását adja meg. 240 oldal. Régi ár 136.— lei volt, most 51.— lei kötte Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Figyelem!

Most nyílt meg a PACSIRTAMEZŐ ujonnan épült

téli kertje

FEDETT TEKEPÁLYÁK. Naponta dopping-jazz-zenekar mellett tánc. — Tár-
sas összejövetelek és vacsorák — A legkellemesebb találkozóhely. — Első-
rangú ételek és italok. — Pontos kiszolgálás. — Szíves pártfogást kér

Havas Mihály a tulajdonos.

— IDÓJARÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Nyugat felől újabb borulás és eső várható átmeneti hőemelkedéssel.

* Közjegyzői iroda Temesvárott. V. J o a n n e s d e A p s a dr. királyi közjegyző megkezdte működését és a belvárosi Zápolya-utca 4. számú ház első emeletén levő irodájában minden munkanapon 9—12 és 3—6 óra között az ügyfelek rendelkezésére áll. Telefon 12-20.

* FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHOZ. Felkérjük minden előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékokat mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— Tiltott műtét áldozata. Temeskövesd községben Popovici Szilvia fiatal asszony két nap előtti rejtélyes körülmények között meg-

SILESIA-nál

Belváros, Hunyadi-u. és Józsefváros, Scudier-tér.

halt. A tegnapi orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fiatal asszony halálát tiltott műtét okozta. A csendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

Jaszenszky

női és gyermek konfekció
Temesvár-Gyárváros, Kossuth-tér

Nagy választék
női- és gyermekkabátokban
Női Siel-bunda 6000 lei.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN
állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

A bánsági magyar telepesek ügye és a Magyar Párt munkája

Alig van még egy magyar sérelem, amely oly intenzíven foglalkoztatta volna a bánsági Magyar Pártot, mint a bánsági magyar telepesek jól ismert ügye. Ez a fájó sérelem még ma sincs jóvátéve, aminek ódioma azonban kizárólag a mindenkori kormányokat terheli és nem a Magyar Pártot. Mert mi az igazság a telepes-ügyben?

Az, hogy a Magyar Párt minden lehetőséget kihasználva a szerencsétlen magyar testvéreinek érdekében, ami módjában állott. Kért, könyörgött, követelt, fenyegetőzött és mielőtt az utolsó eszközt, a genfi panaszt elővonná, újból megpróbálkozott itthon a békés elintézésével. A bánsági Magyar Párt megbízottja napok óta — nem először és nem utoljára — Bukarestben tárgyal a telepesek

érdekében. Mióta Potarca földmivelésügyi alminiszter a bánsági magyarpárti tagozattól személyesen átvette és Bukarestbe vitte a telepesügyre vonatkozó iratokat, természetesen nem az itteni prefektura van hivatva ez ügyben igazságot szolgáltatni, hanem a bukaresti miniszterium.

A Magyar Párt megbízásából annak idején Tornya Gyula dr. mint az érdekelt telepesek ügyvédje, 28 millió lei kártérítést vezetett ki Genfben a telepeseknek, akik a több százezer lei eljárás költséget maguk viselték. Azóta a Magyar Párt bánsági tagozatának szívós munkával sikerült elismertetnie, noha az illetékes hatóságok ezt igen nehezen akceptálták, hogy a telepeseknek a genfi kárpótlá-

son kívül még az ugynevezett kisorsajátítási bonok összege is jár. Sajnos, ez sem sok, de még mindig több, mint a semmi. A Magyar Párt bánsági tagozata hosszas utánjárások után Sztancsófalva magyar telepeseinél kétésfél millió, Rékás telepeseinél háromnegyed millió lei ugynevezett árenda-hátralékot vett le. Az összes földigényjogosult telepesiük nevében külön-külön kérvényezett agrárföldért az állami rezervákból és amely községben ilyen rezervaföld még felosztásra került, ott a magyar hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik is részesedtek, amit nem kis részben a bánsági Magyar Párt lelkiismeretes buzgóságának köszönhetnek, amely a járási tárgyalásokon megbízottjaival résztvett.

FRANCIAORSZÁG KÖZÉPEURÓPAI NÉPSZÖVETSÉGET SZERET. Népszövetségi körökben híre jár, hogy Franciaország külön közép-európai Népszövetség létrejöttén fáradozik. Ennek a közép-európai Népszövetségnek Ausztria, Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Lengyelország volnának tagjai. Az angol és német lapok a tervről azt írják, hogy Ausztria nem igen jöhet szóba, mert nem bízható, hogy Ausztria szívesen bármilyen politikai, vagy gazdasági alakuláshoz, amelyben Németország nincsen benne. Az eszmét éppen a Magyar Párt halva született tervnek mondja, mert hiszen Franciaországot éppen az vezeteli, hogy Ausztriát Németországtól elkülönítse és a csatlakozást megtagadja.

November hó 1-én román nyelvi folyóirat kezdődik, a haladók és kezdők részére. Jelentkezni lehet kedden délután 7-8 óráig a belvárosi régi Politechnika iskola „K” tanteremben. Tandíj 100 lei havonta.

Tiltakozásra készülnek az erdélyiek. A nemzeti parasztpárt vasárnap Gyulafehérváron nagygyűlést tart. A gyűlést váratlanul határozta el és az tulajdonképpen tiltakozás lesz Mihalechue tervezett diktatorikus elnökösödése ellen. Maniu is meghívták a gyűlésre és az erdélyiek szeretnék, ha az ott megjelene, azonban Maniu ezt a kérelmet elhárította azzal, hogy egyelőre a nyilvánosság előtt nem kíván szerepelni. Még mindig kizárva annak a lehetősége, hogy Maniu a gyűlésen csendes szemlélként résztvesz.

EGYÉVES FEGYVERKEZÉSI SZÜNET. Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány közölte a Népszövetségnek, hogy a maga részéről az egyéves fegyverkezési szünethez hozzájárul. Az Egyesült Államoknak ez a kijelentése bizonyára kihatással lesz a többi államok állásfoglalására is.

Békét közvetít a főpolgármester. Grosorean Kornél dr. főpolgármester feladatául tüzte ki, hogy a városi és önkéntes tűzoltóságok között évek óta húzódó viszálykodásnak véget vet és a két testület között békességet teremtsen. Ezért elhatározta, hogy a béke megteremtése végett kö-

Hol volt a mai világkultúra bölcsője? Ó-Indiában. Bámulatosan fejlett és érdekes volt ez a kultúra, amelyet minden intelligens embernek ismernie kell. Schmidt József: A szanszkrit irodalom története c. művében érdekesen, élvezetesen tárja elénk a szanszkrit, vagy ó-ind irodalom népszerű ismeretét, egy hatalmas kultúra történetét, amely minden kultúrának bölcsője volt. 224 oldal. Régi ár 109.— lei volt, most 51.— lei kötte Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Gyilkos parasztok a statáriális bíróság előtt. Irtunk arról a csatáról, amely a magyarországi Bánokszentgyörgy község határában cigányok és parasztemberek között lefolyt. A feldühödött földművesek puskáikkal két cigánylányt agyonlőttek, három cigányt életveszélyesen, többet pedig könnyebben megsebesítettek. A gyilkos parasztok fölött statáriális bíróság fog itélkezni, amely november 1-én vagy hétfőn ül össze Nagykanizsán. Jogászok véleménye szerint több halálos ítélet várható.

Legjobb vásárlási alkalom!

Női- és férfiszővetek, selyemárúk, bársonyok, barchendek, vásznak stb. eredeti engros áron beszerezhetők

Dornhelm Jenőnél

Temesvár, Börze-utca 2, Lloyd palota mögött.

Nagy választék.

Kicsinybeni eladás is.

A resicai munkanélküliek támogatása. A resicabányai Szent Erzsébet nőegylet a resicai munkanélküliek óriási nyomorának enyhítésére népkonyhát állít fel, amelyben naponként száz munkanélküliek nyújtanak meleg ételt. A resicai népkonyha november elsején kezd meg működését.

Halálozás. Konez, született Konecz Anna, Gyárváros, Urtica 20. szám alatti lakásán meghalt. Az elhunytat Konecz József villamosvezető, testvére Emilia, Plank Frigyes detektívönök felesége, Amerikában élő másik két testvére és kiserjédt rokonság gyászolja. Ma délután négy órakor temetik a gyárvárosi katolikus temetőbe.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Kätzler Mária, Selegean Gordana, Rubin Miksa és Erdei Mihály. Meghalt: Konecz Anna 52 éves korában.

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-tőle
Hilom-töjkrémet, Hilom-
töjzappant, Hiliompu-
dort, 3 szalamb. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

zős megbeszélésre hívja egybe egy Bisteleót, a városi tűzoltóság főparancsnokát, mint az önkéntes tűzoltóság parancsnokait és vezetőit. Az önkéntes tűzoltók részben már közel-ték kívánságaikat. A főpolgármestert a tartós béke megteremtésében az a nézet vezérli, hogy a nagykiterjedésű Temesvár városának hatvan tagból álló városi tűzoltótestülete elégtelen, viszont a városnak további összegek rendelkezésére nem állanak, hogy a városi tűzoltóság létszámát szaporítsa.

Az ünnepi kalácsra is kell kenyérbélyeg. A főpolgármesteri hivatal közli, hogy a Mindszentek napjára készült kalácsokra is rá kell ragasztani a kenyérbélyegyet. Nemesak a pékek, hanem a eukrászok, akik ilyen kalácsokat sütnek, kötelesek ennek eleget tenni. Ellenkező esetben eljárás indítanak ellenük.

A kormánynak nincs pénze. A munkaügyi miniszterium közölte a városi vezetőséggel, hogy nem áll módjában a munkanélküliség leküzdésére nagyobb kölcsönt nyújtani. Valószínű, hogy a miniszterium idén is mindössze néhány százezer lei hozzájárulást ad a munkanélküliek támogatására.

Nyugdíjasok kongresszusa a fővárosban. Az ország összes nyugdíjasai november kilencedikén Bukarestben kongresszust hívtak egybe. A kongresszuson azokat a módokat ki-vánják megvitatni, amelyek alapján a nyugdíjkifizetés pontosságát biztosíthatnák. Valószínű, hogy többféle javaslat kerül megvitatásra és indítványukat a nyugdíjkifizetések pontos teljesítésére a kormánnyal is közlik.

HOTEL CONTINENTAL BUDAPESTEN

VII., Dohány-u. 42.

170 szoba. Hideg — meleg folyóvíz. Központi fűtés — első-rangu berendezés.

Olcsó árak
Autobusz és villamosközlekedés minden irányban.

Forradalom Braziliában. Pernambuco-ból jelentik, hogy Braziliában újabb forradalom tört ki. Ez a forradalom a nemrég győztes forradalmi vezér és jelenlegi köztársasági elnök, Vargas ellen irányul. A forradalmárok behatoltak Pernambuco-ba és azt véres utcai harcok árán elfoglalták. A harcoknál több száz halottja van. A forradalom tovább terjed dél felé és a forradalmárok mindenütt erősen szorongatják az egyre hátráló kormánycsapatokat.

Tulradikálisan kezdik a spanyolok

Madridból érkező jelentés szerint a spanyol kormány váratlanul rendeletet adott ki, amely a tisztviselők részére kinos meglepetést hozott. A rendelet arról intézkedik, hogy a tisztviselők létszámát január elsejével a felére szállítják le. Hogy ennek elviseletését a tisztviselők részére könnyebbé tegyék, a kormány felhívja a tisztviselőket, hogy önként kérjék nyugdíjaztatásukat. Azok a tisztviselők, akiknek szolgálati ideje nusz vagy ennél több esztendő tesz ki, a szolgálati időhöz mért nyugdíjuknak teljes száz százalékát kapják meg. Akiknek szolgálati ideje kevesebb husz esztendőnél, azok mostani fizetésüknek nyolcvan és harminc százaléka közötti összeget fogják szolgálati éveik arányában nyugdíjképpen kapni. Amennyiben az önkéntes nyugdíjazások következtében a tisztviselők száma nem redukálódna a felére, úgy a kormány kényszer-nyugdíjazásokat fog eszközölni. A rendelet azzal végződik, hogy ez ellen a közigazgatási bíróságnál felelbeznem lehet.

— Elkészült a vádirat Alfonz király ellen. Madridból jelentik, hogy a spanyol országos főállamügyész elkészítette a vádiratot Alfonz volt király és a diktatura husz minisztere ellen. Valamennyit hazaárulással vádolják, Alfonz királynak és a legtöbb miniszternek sikerült külföldre menekülni és így a vádlottak közül csak kevesen vannak Spanyolországban. A tárgyalást valószínűleg még novemberben tartják meg.

* A Lóbl kölcsönkönyvtár új slágerei: Kuncz, Fekete kolostor, Kassák, Megnótték és elindulnak, Berde, Földindulás, Bálint, Doktor Darvas, Michael, Hohenzollern sáncot tartani kell, Lengyel Menyhért, A boldog város.

Kérjen
Garabosi különleges
lisztet kék-sárga
eredeti csomagolásban

— Marián Pepi hangversenye minden este, — szombaton nagy tombolást a Szarvas kávéházban, Kossuth-tér

* **Olcsó utazás vízumkedvezményvel Budapestre.** A Dunaszövegség mozgalmat indított, amelynek a „Nézések meg Budapestet összel” nevet adta. Hogy az akcióban való részvétel minél szélesebb rétegeknek lehetővé legyen, kieszközölte, hogy a Romániából érkező utasok a magyar vasutakon mostantól november 15-ig bármikor utólagos vízummal utazhassanak Budapestre, ahol a vízumot 33 százalékos kedvezményvel kapják meg a szövetség igazolványával, amely 90 lelért lapunk kiadóhivatalában kapható. Kedvezmény van a vasutakon is, még pedig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon. Az első és második osztályban a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra váltott egész jeggyel, a harmadik osztályban pedig másodosztályú féljeggyel lehet utazni. Az ezen kedvezményre jogosító igazolványok szintén lapunk kiadóhivatalában kaphatók. A gyorsvonati igazolvány ára 120 lei, a személyvonatra érvényes igazolvány ára pedig 60 lei. Ugy a vasúti, mint a vízumigazolványok külön is kaphatók. Bármely igazolványt szívesen küld vidékre utánvétellel is a **Déli Hírlap kiadóhivatala** (Temesvár, Szentgyörgy-tér 1.). A pénz előzetes beküldése esetén **Férünk** husz leit mellékelni postaköltségre.

Sima és mintázott bársonyok, barchendek, flanellek, tweedek, óriási választékban mélyen le szállított áron kaphatók.
Dénes si Pollák
Főüzlet: Gyárváros.
Fióküzlet: Belváros, Mercv-utca.

Az emberiség egyik legszebb problémájáról szól Victor Cherbui-lez Művészet és természet e. műve. Összefoglaló, világos, érdekes munka, amely egyben népszerű művészettörténet és művészetbölcselet. **Mi** az, ami a természetben természetes: erre a kérdésre is feleletet ad a könyv. 248 oldal. Régi ára 122.— lei volt, most 51.— lei kötve. Lepage-nál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és Lepage portómentesen küldi. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Erdély és a Bánság politikusai nélkül nem lehet kormányozni — mondja Goga és emiatt ellenkezésbe jutott Averescuval is

A belső politikai életben a nemzeti parasztpárt kebelében támadt surlódás után a szenzáció erejével hat, hogy Goga Oktávián elhagyja készül a néppártot. A kulisszatitkok még nem ismeretesek, azonban bukaresti politikai körökben befejezett tényként könyvelik el Goga elszakadását Averescu táborától. Ismeretes, hogy közvetlenül a néppárt kongresszusa előtt az uralkodó újlágos kihallgatásán fogadta Goga Oktáviánt, aki erről a kihallgatásról nem nyilatkozott. A másnap megtartott kongresszuson a közönség Gogát kívánta hallani, azonban Averescu marsall érelyesen leintette Goga híveit. Azóta az ellentétek mindjobban nőttek és a legujabb bukaresti jelentés már tudni véli, hogy Goga Oktávián máris teljesen külön utakon halad és a jelenlegi

pártvezetőséggel szemben való elégedetlenségének előszóval kifejezést is adott.

Goga akciójának oka a következő: Goga úgy látja, hogy Averescu marsall lehetetlenné tette Erdély és az erdélyiek felé való közeledést, viszont Goga azt a nézetet vallja, hogy bármelyik eljövendő kormányban Erdély és a Bánság politikusainak jelentős helyet kell biztosítani. Mivel Averescu politikai állásponjtja miatt hozzá közeledni már nem lehet, így Goga önálló politikai utakat választott. Ezt a lépést kapcsolatba hozzák azzal is, hogy Goga mindenképpen keresi a politikai kibékülést, a nemzeti parasztpárt erdélyi szervezetével. Akik Goga elhatározásának kulisszatitkait ismerik, azok más politikai tervet is látnak Goga lépésé-

nek hátterében. Tudott dolog, hogy Mihalache csak abban az esetben hajlandó a nemzeti parasztpárt vezetését elvállalni, ha az erdélyiek respektálják intézkedéseit. Erdélyi nemzeti parasztpárti szervezetei viszont erre aligha kaphatók és már most komoly ellentét keletkezett a nemzeti caranista frakció között. Goga e a helyzetet találja a legalkalmasabbnak, hogy bekapcsolódjék az erdélyiek felé való orientációba, ennek alapját azok a tárgyalások képezik, amelyeket hónapok óta Maniu Gyulával való kibékülési alkalmával folytatott. Goga Oktávián személye legfelső körök előrokonszenzes és ajánlatának elfogadása esetében az erdélyi politikai új orientációt nyerne.

— **Harry Liedtke egyetlen estéje Temesvárott.** Nem a megszokott filmreklámról van szó ezuttal, hanem arról, hogy Harry Liedtke november 5-én személyesen fog nálunk bemutatkozni a városi színházban. Harry Liedtkéről írni fölösleges. Régen ismerte őt el ugyszólván az egész világ. Művészi előkelősége, eleganciája és ragyogó személyisége a film fényeségei közé emelte. De társulatának többi tagjai is egytől egyig kiváló

művészek. A vendégtársulat Wilde Oszkár Az ideális férj című nagyhírű komédiáját fogja eljátszani Martin Heinz Károlynak, a hírneves berlini rendezőnek színpadi rendezésében. Erről a vendégtájról adott első hírnék méltán kellett feltűnést, miután Czernovicban és Bukarestben zsufolt házak nézték végig a társulat ragyogó előadását. A jegyeladás ma vette kezdetét a színházi pénztárnál. Jegyek 40—240 leig kaphatók.

Mozi

A st.-moritzi kaland

A rendkívül izgalmas film bemutatóján nagyszámú nézőközönség gyűlte Harry Piel vakmerő és brvuros mutatványait. A ruganyos hidegvérű filmszínész, a közönség rékedvence, ebben a filmben is nagyszerű játékot mutatott, amihez az hozzájárul, hogy szédítő tornászmatványai mellett beszédtechnikája tökéletesen érvényesült. A film része a berlini alvilág, a mulatóbűnözők szemléltető bemutatása, másik része pedig a st.-moritzi előéleti élet csillogó felvonultatása. A filmeleménye is érdekes, tele meglepő fordulatokkal és döbbenetes helyzetekkel úgy, hogy a nézőt az egész előadás alatt mindig a várakozás izgalma kötik le.

Amerikában a mozi lukszus. Az amerikai kormány szükségesnek látja, hogy az adójövedelmeket fokozza. Ebből a célból elhatározták, hogy behozzák a luxusadókat. Ezt a moziakariják kezdeni és az egyes mozijegyek után tíz százalékos fényezőadót szándékoznak szedni. Az amerikai moziok nagy mozgalmat indítottak a terv ellen és mindent elkövetnek annak a meghusítására. A terv ellözése olyan heves, hogy annak valószínűleg még az elnökválasztásra kihatása lesz.

Mozik mai műsora.

- Belvárosi Capitol mozi: Velencei Island. (Beszélő vígjáték.)
- Erdébetvárosi Doina mozi: Velencei kaland. (Beszélő vígjáték.)
- Forum mozi: A st.-moritzi kaland. (Beszélő film.)
- Gyárvárosi Apolló mozi: A tigris. (Beszélő film.)
- Mehalai Concordia mozi: Sing-Sing. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenetek

Szolid. A fizetés 20 százalék jutalelyen feltétellel hétfőn jelentkezhet az állás betöltésére.

HALLATLAN OLCSÓ CIPŐK

Férfi
190 leitől

Női
130 leitől

Gyermek
60 leitől kezdve!

Csak rövid ideig!

BANAT

cipőüzlet, Temesvár
Józsefváros, Bul. Carol (Hunyadi-ut) No. 13. (a Thomas cukrászda mellett).

Megtékinetés vételkényszer nélkül!

Rádió

Szombat. (Október 31.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 0: Operaelőadás. **Budapest.** 10 óra: Hírek. 10 óra 30: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Forgács Gyula sárospataki elkész. 12 óra: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. Utána hírek, majd a rádió házikvartettjének hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 5: A hangverseny folytatása. 3 óra 5: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádió-let gyermekjátékszórója. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Az országos református szeretetszövetség. Kiss Ferenc dr. előadása. 6 óra 25: A Berend szalózneneke hangversenye. 7 óra 40: Mit üzen a rádió? 8 óra 30: A Lakmé című opera előadásának közvetítése a budapesti operaházból. Az előadás után hírek, majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. **Bécs.** 4 óra 20: Orosz népzene. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 45: Operaelőadás. 11 óra 15: A Hakoah—UTE nemzetközi uszómérkőzés közvetítése a Diana-fürdőből. 11 óra 45: Táncczene. **Belgrád.** 12 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 6 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra: Operaelőadás, utána jazz-band. **Langenberg.** 6 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra: Egyházi zene. **Milánó.** 7 óra 10: Operettrészletek. 8 óra 15: Vegyes zene. 8 óra 45: Gramofonzene. 12 óra: Táncczene. **Prága.** 8 óra 20: Fuvózenekar hangversenye. 9 óra 20: Jazz két zongorára. **Róma.** 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra 10: Gramofonzene. 10 óra: Operetelőadás. **Strassburg.** 8 óra: Opera és operettrészletek. 9 óra: Jazz-band. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 30: Hangverseny. 12 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 9 óra 15: Zenekari hangverseny. 11 óra 10: Chopin-művek. 12 óra: Táncczene.

Vasárnap. (November 1.) Bukarest. 12 óra 45: Egyházi énekek hangversenye. 1 óra: A rádiózenekar játéka. 2 óra: Gramofonzene. 2 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Lehár: Éva című operettjének előadása. **Budapest.** 10 óra: Hírek, kozmetika. 11 óra: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Czapik Gyula kanonok. 12 óra 15: Görög katolikus istentisztelet. Utána hírek, majd az operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Sebő Sári közreműködésével. A hangverseny zsemléjében rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 3 óra: Gramofonzene. 4 óra: Gazdasági előadás. 4 óra 45: Rádió szabadegetem. 6 óra: A Szat Domokos énekek hangversenye. 7 óra: A Berend szalózneneke hangversenye. 8 óra: Gyertyák égnak a sírokon. Tóth Tihamér előadása. 8 óra 30: Verdi: Requiem című daljátékának előadása. **Bécs.** 12 óra: Szimfonikus hangverseny. 4 óra 30: Délutáni zene. 6 óra 40: Kamarazene. 8 óra: Munkás zenekar szimfonikus hangversenye. 10 óra: Daljáték előadása. **Belgrád.** 12 óra 30: Gramofonzene. 1 óra 30: Déli zene. 5 óra: Radu Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 30: Jazz-band. 9 óra: Egyházi dalok. 10 óra 10: Saxofonhangverseny. 10 óra 30: Áriák és dalok. 11 óra 20: A rádiózenekar hangversenye. **Langenberg.** 5

óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Ünnepi hangverseny, utáni esti zene. **Milánó.** 8 óra 5: Hangverseny. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra 35: Operaelőadás. **Prága.** 7 óra: Egyházi énekek. 9 óra: A cseh filharmonikusok hangversenye. 11 óra 20:

Kávéházi zene. **Róma.** 9 óra: Gramofonzene. Utána nemzetközi hangverseny. **Stockholm.** 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 11 óra: Esti zene. **Varsó.** 8 óra 25: Gramofonzene. 9 óra 15: Népszerű hangverseny. 11 óra 10: Szólístahangverseny.

Színház

A magyar színház előadásai hétfőn este kezdődnek

Nagy művészi szenzációja lesz a jövő hét folyamán Temesvár színházközönségének. A Janovics Jenő dr. igazgatása alatti álló kolozsvári magyar színház társulata jön le néhány előadásra. Az igazi, hosszabb színházi szezon csak később fog kezdődni, ez most izelítő lesz, de olyan izelítő, amely bizonyára meg fogja hozni a kedvét a közönségnek a színházba járásra.

Hétfőn este kezdődik az előadások sorozata. Ezen az estén a magyar színpadok legszenzációsabb újdonsága, a Halász Imre Meddig fogsz szeretni? című újdonsága kerül színre, a főszerepekben Kaszab Annával, Bárdy Terézszel, Bárdos Klárával, Forgács Sándorral, Barys Ödönnel és Nyerges Ferencszel. A Meddig fogsz szeretni?

Budapestben ötven előadást ért meg és Európa minden nagy városának színháza készül a ragyogóan ötletes új darab előadására. Berlinben és Bécsben a Reinhardt színházak fogják előadni a Meddig fogsz szeretni? című újdonságot.

Kedden este is premier lesz: Fodor Lászlónak, a Templom egere és Dr. Szabó Juci szerzőinek legújabb, Aradon és Európában minden nagy városában óriási sikert aratott új darabja, a budapesti Vígyszínház legvonzóbb műsordarabja az Ékszerrablás a Váci-utcában fog színre kerülni.

Mind a két előadásra már lehet váltani jegyeket, a helyárok a mostani gazdasági viszonyok szerint nagyon olcsón vannak megállapítva.

Közgazdaság

Hatvan millió leit fizet a kényszer-egyezségből kifolyólag a Marmorosch-Blank illeték címén a kincstárnak

A Marmorosch-Blank pénztétezt kényszer-egyezségi kérelmében úgy az aktívák, mint a passzívák négy milliárdos számjegyeket mutatnak. Románia közgazdasági történetében ez az első eset, hogy különböző illetékek címén annyit fizessenek, mint ez a pénztétezt. A megindított kényszer-egyezségi eljárás után a bank bélyeg- és illetékköltségek címén hatvan millió leit fizet a kincstárnak. A kincstár természetesen jó üzletet csinál, de a legjobbat mégis a bank csinálja, mert a kényszer-egyezségi feltételek mellett három évi kamatmentességet igényel a betéteitől betéteik után, viszont három év alatt

mintegy háromszáz millió leit megtakarít. Különben a Marmorosch-Blank pénzügyi pletyka központjába került. Bukarestben ugyanis hire kelt, hogy a bank a státusában kimutatott ingatlanokat a Societatea Generala pentru Constructii nevű nagyméretű bukaresti építészvállalkozásnak akarja juttatni. Ezzel kapcsolatban a Marmorosch-Blank vezetősége közli, hogy az említett részvénnyársaságnak összes részvényei a bank birtokában vannak, így tehát semmi szüksége sincsen arra, hogy a bank tulajdonát képező ingatlanokkal ilyen tranzakciót végezzen, mert ez a részvénnyársaság is voltaképpen a bank tulajdona.

Csend a pénzpiacon. A bukaresti pénzpiacon tegnap is esend uralkodott. A tőzsdén nem volt kereslet és az egyes értékek eső tendenciát mutattak. Napoleondort 706. dollárt 167 alapon kínáltak. A bukaresti bankokban a pénzkivétel sem volt nagyobb a megszokottnál. Ugyanilyen mértékben történt új betételhelyezések is.

Leszállított kamatláb. Athénből jelentik, hogy a görög nemzeti bank a visszleszámitolási kamatlábat tizenkét százalékról tizenegy százalékra szállította le.

Kávésok küldöttsége a városaházán. A kávésok és vendéglősök ipartársulatának küldöttsége tegnap délnben felkereste G r o f s o r e a n Kornél dr. főpolgármestert és a világitási vilányáram leszállítását kérték. Egy másik kérelmük az volt, hogy az esti mozielőadásokat egy félórával előbb

kezdjék, mert csak így válik lehetségessé, hogy a közönség a mozielőadás után kávéháza, vagy vendéglőbe menjen. G r o f s o r e a n Kornél dr. főpolgármester biztosította a küldöttséget legteljesebb jóakarattal és kijelentette, hogy mindkét kérést tanulmányozni fogja.

Panaszkodnak a bankokra. A bukaresti kereskedelmi és iparkamarában tartott értekezleten megállapították, hogy a bankok a nagyipar és az export finanszírozása érdekében tartózkodóan viselkednek és nem bocsátanak elegendő pénzt rendelkezésre. Ugy döntöttek, hogy a nagyiparosok és exportőrök panaszukkal a kormány elé járulnak.

A kereskedők az üzletberek leszállítása érdekében. A temesvári Kereskedők Egyesülete — mint ismeretes — mozgalmat kezdeményezett az üzlet-

berek leszállítása érdekében. Az egyesület felhívást intézett a háztulajdonosokhoz és reméli, hogy ennek a felhívásnak eredménye is lesz. A Kereskedők Egyesülete felhívja most tagjait, hogy közöljék azoknak a háztulajdonosoknak a neveit, akik méltányolva a kereskedők bajait önként leszállítják a béreket. Az egyesület ezeket a háztulajdonosokat követendő példának állítja oda társaik elé.

Gabonáarak magánárfolyama. Buza hetvenkilenc kilógramos prémiummal 235—240 lei, prémium nélkül 160 lei, hetvenyolc kilógramos 220—225 lei, hetvenhét kilógramos 215—220 lei százkilónként. Ujtengeri 155 lei, zab 280 lei, árpa 240 lei, burgonya 160 lei százkilónként. Lucernamag 16, lóhere 24 és fehér bab 450 lei kilónként. Az irányzat a buzában tartott.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 1520. Mai árfolyamok a következők: angol font 675, dollár 167,70, hollandi forint 68,10, dinár 2,99, francia frank 6,60, olasz lira 8,81, cseh korona 4,99, német márka 39,50, osztrák schilling 23,50, svájci frank 33,05, belgas (öt belga frank) 24. A magyar pengőt nem jegyezték.

Nyiltér

Az e rovatban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Temesvár, 1931. október 30.

Nagyságos

Dr. Brebera Venel ügyvéd urnak, a Bánsági Daloskerület elnökének, Temesvár.

A Temesvári Hírlapban megjelent nyilatkozatára a következőkről van szerencsém Nagyságodat értesíteni:

Én, sem mint a párt, sem mint a dalárda elnöke, meghívót a közel multban tartott ünnepélyekre nem kaptam. A Temesvári Magyar Dalárda kapott meghívót és az képviseltette magát az ünnepélyen. Azon megjegyzésére, hogy a párt mégis képviseltette volna magát, kijelentem, hogy ez felfogás dolga. Én azon az állásponton vagyok, hogy a párt elnöksége és annak elnöke teljes joggal elvárhatja minden magyar alakulattól, vagy egyesülettől, hogy az udvariasság legelemibb megnyilatkozásaként az ünnepélyekre tőlük hivatalos formában meghívót kapjon.

Ami engem illet, ezt én tőlük mindig el is fogom várni és a meghívás elmaradását negligálásának tekintem.

Kiváló tisztelettel:
Báró Ambrózy Andor.

Nyilt levél Pogány Lászlóhoz.

Laci!

A nyilvános tülekedés sohasem volt guszthusom. Azért most, mikor Ármánom magam, hogy elébed állok Ámokfutásodban, nem örömmel teszem, de mégis megteszem, mert így parancsolja a lelkiismeretem.

Állj meg!

Igy! És felelj nekem egyenesen és úgy, ahogy egy tisztességes embernek felelni tartozol:

Igaz-e, amit a lapodban Farkas a telepeskérdésben írt? És ha nem igaz, tisztességesnek tartod-e sértett hűségéből helytadni ennek a 'hazug moeskolódásnak a lapodban?

De ha azt állítod, hogy igaz, ha Te nekem azt mondod, hogy az tényleg úgy van, akkor én, aki éppen olyan jól tudom, mint Te, hogy az általad olyan nagyon megutált Magyar Párt mit tett és mennyit dolgozott telepesceink érdekében, azt mondom: Laci, ne hazudj!

Dadány Gyurka.

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés **husz lei**, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A **hirdetési díj** minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March - trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Rikkancsok
magas jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban (2001)

Allást keres

Francia nyelv
és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Kisasszony
ki három nyelven perfekt, román, német, magyar gyors- és gépirást tud, állást keres. Cimeket „Kisasszony” jeligére a kiadóba kérek. (1580)

Fiatl, gyakorlott, jó házból való fogtechnikus

állást keres. Vidékre is elmegy. Felvilágosítással szolgál Déli Hírlap kiadóhivatala, levélbeli megkeresések „Fogtechnikus” jeligére ide kéretnek.

Fiatl szabósegéd
szerény fizetéses helyben vagy vidéken állást keres. Cim a kiadóban. (2688)

Perfekt szakácsnő
éves bizonyítvánnyal állást keres. Cim a kiadóban. (2689)

Adás-vétel

Antik
fehérnemű szekrény jókarban megvételre kerestetik. Ajánlatok „Olcsó” jeligére a kiadóba (2611)

Hegedű
használt, de jó karban lévő eladó. Cimeket „Fél nagyság” jeligére a kiadóba kérek. (1654)

A papagály titka

Eredeti bűnügyi regény

Irtja: W. H. Good.

Huszár Sándor fordítása.

(10. folytatás)

Londont még a hajnal köde iltette meg, s a ködgomolyagból csak lassan nőttek ki a házak körvonalai, hogy a nap felé ágaskodva, megfürdéssek magukat a fényben...

Sullivan egy barhelyiség ablaka mellett foglalt helyet és egy pohár grog fogyasztása mellett kitekintgetett Hunter közjegyző háza felé.

A riportert jelentéktelen kispolgárnak öltöztött, s néhány ügyes esetvonással annyira elváltoztatta az arcát, hogy a tulajdon édesanyja sem ösmert volna rá.

Délben az Oxford street és a Cambridge Road sarkán lévő dining roomban találkoztak. Először egyikük sem ismerte a másikat. Két külön asztalnál ülve, fogyasztották a reggelijüket. Miután mindketten befejezték az étkezést, Sullivan cigarettára gyújtott. Erre Wool felállt az asztala mellől és átült Sullivan asztalához.

— God by, mr. Sullivan, — sugta a detektív — nagyszerűen sikerült a maszki. Egy világért nem ismerem magára.

— Maga az Wool?
— Yes. A hangomról megismerhet.

Sullivan ámulatlan nézett a detektívre, aki tökéletesen egy asztalmas öreg ur illuzióját keltette.

— Miről ismert rá? — kérdezte a riportert.

— A cigarettatárcájáról. Ezt az emailrozott tárcát jól ismerem. Nos, mi az eredmény?

— Jack Wadsworth megérkezett.
— Tudom. A pályaudvaron láttam. Hunter közjegyző az autójával várta.

— Yes.
— Észlelt valami különösöt?

— Semmi feltűnőt nem tapasztaltam. Hunter autója a ház elé bogott és a közjegyző, meg Jack Wadsworth léptek ki a kocsiból.

Hunter elküldte a sofőrt, ő pedig Wadsworth-tal együtt a lakásba ment, ahonnan a délelőtt folyamán egyikük sem hagyta el a házat.

Hallottam, hogy Hunter a gépkocsit délután négy órára rendelte meg. És Ön mr. Wool, mit tapasztalt?

— Én a ház tulsó felét tartottam megfigyelés alatt, ugyanis a háznak egy hátsó kijárata van.

— És?...
A detektív unottan legyintett.

— Semmi, — mondotta. — Ugy látszik, hogy az eddigi megfigyelés nem kecséget eredményel.

— Nos, majd kiderül a végén...
Én már megyek is, hogy elfoglaljam az őrhelyemet.

— All right. Több szerencsét mindkettőnknek.

Az idő már mélyen az éjszakába járt. A Wellington street rejtélyes villája sötétben, titokzatosan meredt a néma, félelmet gerjesztő éjszakában.

Egy csavargó külsejű férfi ólalkodott a Wellington utcai villák kö-

rül. A csavargó rongyai alatt senki sem sejtette a Scotland Yard kiváló detektívjét Harry Woolt.

A detektív órájának mutatói már éjfél felé jártak, de az alvó utcában semmi gyanus esemény... Minden és mindenki alszik...

— Semmi! — dörmögte maga elé bosszusan a detektív. Már már távozni készült, amikor a mellékutca egyikéből egy autó robogott a Wellington streetre és a Wadsworth villa előtt állt meg.

Az autó élénk reflektor fényében két ember — valószínűleg a sofőr és utasa — szorgoskodott, hogy az autóból egy ládát kiemeljen.

Wool a csavargók jellegzetes neretörődömségével, cigarettára gyújtva, a villanyoszlophoz dőlt és látszólagos egykedvűséggel nézte a két erőlködő embert. Az volt a véleménye, hogy Wadsworth az éj folyamán szállíttatja csomagját a villába.

Az egyik ember alaposan végignézte a csavargót, azután rá kiáltott:

— Hé! Gentleman.

— Nekem szól? — kérdezte a detektív.

— Yes. Akar néhány shillinget keresni?

— Természetesen.

— Nos, akkor jöjjön és segítsen vinni ezt a ládát.

Wool eleget tett a felszólításnak és most már hárman cipelték a tekintélyes súlyú ládát a villába.

Amint a kerten keresztül a villa-épület elé értek, az épület ajtaja előtt letették a ládát.

— Itt van gentleman, a fáradságért, — mondotta az egyik férfi és néhány pénzarabot nyomott Wool markába.

— Elmehet, — folytatta. — Mi is el tudjuk végezni a többi.

Wool visszaindult a kerti uton. A kapunál észrevétlenül oldalt fordult és egy hirtelen ugrással a bokrok mögött termett. A villaépület élénken figyelte.

Amint a villa egyik ablakából, a zárt ablaktáblák résein villanyfény szivárgott ki, a detektív a leplező bokrok védelme alatt az ablak alá lopózkodott. Midőn az ablak résein bekandikált, majdnem felkiáltott az elszörnyedéstől.

A két titokzatos éjszakai látogató — amint a ládát kibontotta, egy önmagával tehetetlen, halottnak látszó férfit emelt ki a furesa korporsóból.

A férfit székre iltették és kezébe revolvert erőszakoltak. Wool csak most vette észre, hogy a halottnak látszó férfi jobb halántékából lassan szivárog a vér... Halott, aki öngyilkosságot követett el? A két férfi az öngyilkosság látszatát akarja feltüntetni!

A rejtélyes látogatók a terhétől megkönnyebbült ládát felemelve, megindultak a villa előtt várakozó autó felé. Amint az autohoz értek, egy hang állította meg őket, mely

éresen visszhangzott az éjszakai ban:

— Allj!

A két férfi meglepetéssel veleműlettel visszafordult. A ládák lábuk elé eresztették.

(Vége következik.)

Antik ebédlő

eladó. Cimeket „Olcsó” jeligére a kiadóba kérek.

Egzisztencia!

Komplett üzlet elutazás miatt senki nem eladó. Bővebbet szivesen Schuber mechanikus, II. Fő-u. 11.

Cukrászda berendezés

sütődével és terrasszal olcsón Balogh, Temesvár, Bonnáz-u. 11.

Sportautó

kiskocsi, jó állapotban olcsón eladó. Autógarage, Nándor-té.

Lakás

Két nagy szoba

fürdőszobás első emeleti utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. III., Lehel-u. 13.

Két utcai szoba

konyha, éléskamra villany és vízvezetékkel 1-re kiadó. III. Tildy-utca 65/a II. em.

Modern egy szobás

fürdőszobás, előszobás lakás azonnal vagy december 1-re kiadó. Eötvös-u. 10.

Utcára nyíló

szuterén helyiség minden célra alkalmas, lakásnak is. azonnalra igen olcsón kiadó. IV. Aranyos-u. 4.

Magános ur

pontos fizető, mérsékelt áron Belvárosban vagy ahhoz közeli bármelyik külvárosban különböző járati szobát keres. Értékes „Pontos elsejék” jeligére a kiadóba kérek.

Különféle

Társat

keresek csekély kaucióval jól rövidáru üzlettemhez. Cimeket „Kély kaució” jeligére a kiadóba kérek.

Munkájukban támogassuk a vakokat

A nagyérdemű közönség figyelmébe az intézetben kívül élő temesvári köz munkaműhelye III., Posta-szám alatt megnyílt. Az egyetlen helye vállal minden nemű kosárfűző készítését, valamint kárpóc készítését. A vak vonószerkezet, zongoristák és zongorahangok iránti felvilágosítással ugyanott tudunk segíteni. A nagyérdemű közönség meselkü támogatását kéri az intézet.

Amateur felvételek

díjmentes kidolgozása! — Szabó utbaigazítások.

Kopciák következő árakon:

4X6 — 2 lei,

6X9 — 3 lei,

9X12 — 4 lei.

Kossák udvari fényképész, Temesvár, Szt. György-tér.

Társat keresek

költőgépekkel, és műanyagokkal készített fajaromfitenyésztettséghez, rület 5 hold, fél hold gyümölcsös. Érdeklődők adják le címüket „10” jeligére a kiadóba.